

Кәсіптік стандарт: «Мұнай-газ ұңғымаларын пайдалану»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолдану аясы:
2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:
 - 1) Депарафинизация – өндірілетін мұнай қабаттан көтерілетін ұңғымаларда орнатылған СКҚ құбырларының ішкі қабырғаларынан парафинді шөгінділерді алып тастау, сондай-ақ мұнай кәсіпшілігі жабдықтарынан парафиндерді алып тастау.
 - 2) Дезэмульгаторлар – су мен мұнайдан түзілген эмульсиялардың тұрақты бұзылуына қажетті мамандандырылған реагенттер.
 - 3) Көмірсутектер кеніші – тау жынысы-коллектордан және су өткізбейтін тау жыныстарының шинасымен түзілген тұзақта көмірсутектердің оқшауланған табиғи шоғыры бар жер қойнауының бөлігі.
 - 4) Кен орны – пайдалы қазбаның (пайдалы қазбалардың) табиғи немесе техногендік шоғыры, ол өзінің сандық, сапалық және тау-кен техникалық сипаттамалары бойынша оң экономикалық әсері бар өнеркәсіптік игеруге жарамды болуы мүмкін.
 - 5) Мұнай – шикі мұнай, газ конденсаты, сондай-ақ шикі мұнайды тазартудан және жанғыш тақтатастарды, мұнай битуминозды жыныстарды немесе шайырлы құмдарды өңдегеннен кейін алынған көмірсутектер.
 - 6) Мұнай кәсіпшілігінің жабдығы – мұнай кен орындарын игеруге, мұнай өндіруге және оны тасымалдауға қажетті агрегаттар мен жүйелердің жиынтығы.
 - 7) СКҚ – ұңғымалардан сұйықтық пен газды алуға, суды, сығылған ауаны (газды) айдауға және ұңғымаларды ағымдағы және күрделі жөндеу бойынша әртүрлі жұмыс түрлерін жүргізу үшін қызмет ететін сорғы-компрессорлық құбырлар.
 - 8) Ұңғыма – диаметрі оның тереңдігінен әлдеқайда аз деңгейжиекке қатысты кез келген бұрышта адамның кенжарға қол жеткізуінсіз жер бетінен немесе жер асты қазбасынан бұрғыланған дөңгелек қималы тау-кен қазбасы.
 - 9) Арнайы техника – ерекше міндеттерді шешу үшін белгілі бір салада қолданылатын механизмдер көшені.
 - 10) Ұңғыма құрылысы – ауданның геологиялық жағдайларына сәйкес ұңғыманы жобалаудан және дайындық жұмыстарын жүргізуден бастап мұнай ағынын сынау және ұңғыманы игеру процесіне дейінгі барлық іс-шаралар жиынтығын қамтитын жұмыстардың толық циклі.
3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады
 - 1) –

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Название профессионального стандарта: Мұнай-газ ұңғымаларын пайдалану
5. Кәсіптік стандарттың коды: B06100008
6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:
 - В Кен өндіру өнеркәсібі және карьерлерді қазу
 - 06 Шикі мұнайды және табиғи газды өндіру
 - 06.1 Шикі мұнайды өндіру
 - 06.10 Шикі мұнайды өндіру
 - 06.10.0 Шикі мұнайды және ілеспе газды өндіру
7. Краткое описание профессионального стандарта: Бұл кәсіби стандарт сұйықтықтарды ұңғымадан ұңғыманың жоғарғы жағына көтеру процесін әртүрлі тәсілдермен сипаттайды, олардың таңдауы ұңғыма бұрғыланған қабаттардың сипаттамаларына, сондай-ақ өзінің қасиеттеріне байланысты. «Білім» бөлімінде қамтылған теориялық және практикалық білімге қойылатын талаптармен қатар мыналарды білу қажет: еңбекті қорғау, өндірістік санитария және өртке қарсы қауіпсіздік жөніндегі қағидалар мен нормалар, жеке қорғану құралдарын пайдалану қағидалары, орындалатын жұмыстардың (көрсетілетін қызметтердің) сапасына, жұмыс орнындағы еңбекті ұтымды ұйымдастыруға қойылатын талаптар, ақаулардың түрлері және олардың алдын алу және жою тәсілдері, өндірістік дабыл.
8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:
 - 1) Мұнай және газ өндіру жөніндегі оператор - 3 уровень ОРК
 - 2) Мұнай және газ өндірудегі басқару пультінің операторы - 3 уровень ОРК
 - 3) Компрессорлық қондырғылар машинисі (көмекшісі) - 4 уровень ОРК
 - 4) Мұнай, газ және конденсат өндіру жөніндегі мастер - 5 уровень ОРК
 - 5) Ұңғымалардың тұтастығын қамтамасыз ету жөніндегі инженер - 6 уровень ОРК
 - 6) Мұнай және газ өндіру жөніндегі инженер - 6 уровень ОРК

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «Мұнай және газ өндіру жөніндегі оператор»:			
Топтың коды:	8112-2		
Қызмет атауының коды:	8112-2-005		
Кәсіптің атауы:	Мұнай және газ өндіру жөніндегі оператор		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	6-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (6-шығарылым) бекіту туралы" 2018 жылғы 21 қыркүйектегі № 401 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2018 жылғы 15 қазанда № 17548 болып тіркелді. 16-20.Мұнай және газ өндіру жөніндегі оператор (3-7 разрядтар)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: -	Біліктілік: -
	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Мұнай және газ кен орындарын пайдалану	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	Бастапқы мұнай өндіру серігін пайдалану жөніндегі оператор		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Көмірсутек шикізатын өндіруді қамтамасыз ету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Мұнай, газ және газ конденсатын өндірудің барлық тәсілдері кезінде технологиялық процесті жүргізу	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Мұнай, газ және газ конденсатын өндірудің барлық тәсілдері кезінде технологиялық процесті жүргізу	Дағды 1: Пайдаланудың әртүрлі тәсілдерімен өндірудің берілген режимін сақтау жөніндегі жұмыстарды жүзеге асыру	Машықтар:	
		3-разряд: 1. Мұнай кәсіпшілігі жабдықтарына, қондырғылары мен құбырларына қызмет көрсету және ағымдағы жөндеу жұмыстарына қатысу 2. Бақылау-өлшеу құралдарының көрсеткіштерін түсіру 3. Талдау жүргізу үшін сынама алуды жүзеге асыру 4. Сығымдау сорғы станцияларын, топтық өлшеу қондырғыларын есепке алу тораптары арқылы мұнай мен суды өлшеуге қатысу 5. Бекітілген регламент бойынша ауысымды (вахтаны) қабылдау және тапсыру	

	Білімдер: 3-разряд: 1. Мұнай және газ ұңғымаларының құрылысы 2. Ұңғымалардың жер үсті жабдықтарына қызмет көрсету мақсаты, ережесі 3. Қолданылатын құрал, құрылғылар, бақылау-өлшеу құралдары, 4. Мұнай, газ, газ конденсатын өндіру, жинау, тасымалдау, газды айдау және іріктеудің технологиялық процесі туралы негізгі мәліметтер 5. Қолданылатын реагенттердің негізгі химиялық қасиеттері; 6. Жеке қорғаныс құралдарының жұмыс істеу қағидаты
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Дағды 2: Пайдаланудың әртүрлі тәсілдерімен берілген өндіру режимін сақтау бойынша жұмыстарды жүзеге асыру	Машықтар: 4-разряд. 3-разряд дағдыларына қосымша: 1. Қарапайым мұнай кәсіпшілігі жабдықтары мен арматурасының жекелеген тораптары мен тетіктерін бөлшектеуді, жөндеуді және құрастыруды жүзеге асыру 2. Ұңғымадағы сорғы-компрессорлық құбырларды парафин мен шайырлардан механикалық және автоматты қырғыштармен және реагенттерді, еріткіштерді, ыстық мұнай мен буды пайдалана отырып тазалауды жүргізу 3. Ұңғымалар мен түсу желілерінің жерасты және жер үсті жабдықтарын жоғары қысымды бумен өңдеуді орындау 4. Автоматтандырылған топтық өлшеу қондырғысында ұңғымалардың дебитін өлшеуді жүзеге асыру 5. Бақылау және автоматика аспаптарының көрсеткіштерін ашу 6. Ұңғымалар мен басқа да мұнай кәсіпшілігі жабдықтарының жұмысында байқалған барлық ақаулар туралы жұмыс басшысы мен операторға ақпарат беру 7. Біліктілігі анағұрлым жоғары мұнай және газ өндіру жөніндегі оператордың басшылығымен газлифт ұңғымаларының (газоманифольдтардың, газ сепараторларының, жылу алмастырғыштардың) коммуникацияларына техникалық қызмет көрсету 8. Газ құбыры жұмысының параметрлерін өлшейтін аспаптардың көрсеткіштерін түсіруге, газ бен сұйықтықтың шығынын есептеуге, цехтың газды кешенді дайындау қондырғысы жұмысының режимдік парақтарын жүргізу 9. Бекітілген регламент бойынша ауысымды (вахтаны) қабылдау және тапсыру
	Білімдер: 4-разряд. 3-разряд білімдеріне қосымша: 1. Мұнай және газ кен орны туралы негізгі мәліметтер 2. Ұңғымалар мен қондырғылардың, қолданылатын құрал-саймандар мен құрылғылардың, бақылау-өлшеу құралдарының жер үсті жабдықтарын пайдалану және оларға қызмет көрсету мақсаты, қағидалары 3. Мұнай, газ, газ конденсатын өндіру, жинау, тасымалдау, газды айдау және іріктеу технологиялық процесі, қызмет көрсетілетін учаскеде мұнай, газ және конденсатты жинау және тасымалдау схемасы 4. Қызмет көрсетілетін бақылау-өлшеу құралдарының, аппаратуралардың, автоматика және телемеханика құралдарының құрылысы

Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Дағды 3: Ұңғымаларды игеру, оларды берілген режимге шығару жөніндегі жұмысқа қатысу	Машықтар: 5-разряд. 4-разряд дағдыларына қосымша: 1. Құбырларды, технологиялық жабдықтарды қысыммен тексеру 2. Жердегі кәсіпшілік жабдықтарын, қондырғыларды, механизмдер мен коммуникацияларды монтаждауды, бөлшектеуді, техникалық қызмет көрсетуді және жөндеуді орындау 3. Осы жұмыстарды жүргізу үшін гидрат түзілімдерінің, парафин, шайыр, тұз шөгінділерінің алдын алу бойынша профилактикалық жұмыстарды және реагенттерді есептеуді жүргізу 4. Бақылау-өлшеу құралдарының көмегімен әртүрлі технологиялық параметрлердің шамаларын өлшеу 5. Ұңғымалардың жұмыс параметрлерін түсіру және беру, автоматика және телемеханика құралдарының жұмысын бақылау 6. Ұңғымаларды зерттеу жұмыстарына қатысу 7. Газлифт ұңғымаларының (газ манифольдтардың, газ сепараторларының, жылу алмастырғыштардың) коммуникацияларына техникалық қызмет көрсетуді жүзеге асыру 8. Сорғы жабдықтарына ағымдағы техникалық қызмет көрсетуді орындаңыз 9. Бекітілген регламент бойынша ауысымды (вахтаны) қабылдау және тапсыру Білімдер: 5-разряд. 4-разряд білімдеріне қосымша: 1. Мұнай және газ кен орны туралы негізгі мәліметтер 2. Көмірсутектер кен орындарының режимі, мұнай, газ және конденсаттың физикалық-химиялық қасиеттері 3. Қызмет көрсетілетін ұңғымалардың технологиялық режимі, газды кешенді дайындау қондырғыларының, топтық өлшеу қондырғыларының құрылысы мен жұмыс істеу қағидаты 4. Мұнайды, газды, конденсатты жинау және тасымалдау, газды айдау және іріктеу жүйелері, қызмет көрсетілетін бақылау-өлшеу құралдары 5. Аппаратура, автоматика және телемеханика құралдары, олардың техникалық сипаттамасы 6. Жерүсті кәсіпшілік жабдығының құрылысы мен пайдалану ережесі 7. Қондырғылар, құбырлар мен аспаптар, мұнай мен газ өндіруді қарқындату, ұңғымаларды зерттеу, мұнай және газ кен орындарын игеру, ұңғымаларды жерасты (ағымдағы) және күрделі жөндеу әдістері туралы негізгі мәліметтер 8. Мұнай және газ ұңғымаларын бұрғылау және игеру техникасы мен технологиясының негіздері 9. Кәсіпшілік электр жабдықтарын пайдалану және электр техникалық қондырғыларда жұмыс істеу қағидалары
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-

Дағды 4: Өнімділігі тәулігіне 500 текше метрге дейінгі ұңғымалар мен электр суасты орталықтан тепкіш сорғыларды игеру және жұмыс режиміне шығару жөніндегі жұмыстарды жүзеге асыру	Машықтар: 6-разряд. 5-разряд дағдыларына қосымша: 1. Газды айдау, іріктеу және ұңғымалардың режимін сақтау және жақсарту жөніндегі геологиялық-техникалық іс-шараларды жүзеге асыру 2. Алау жүйелерінің тұтану құрылғыларын баптау, газды кешенді дайындау, газды тазарту және кептіру жөніндегі қондырғыларға, жұмыс қысымы 15 мегапаскальға дейінгі айдау ұңғымаларына қызмет көрсету (шаршы сантиметрге 150 килограмм-күшке дейін) 3. Мұнай кәсіпшілігі жабдықтарын, қондырғыларды, механизмдерді, бақылау-өлшеу құралдары мен коммуникацияларды қарапайым және күрделілігі орташа монтаждау және бөлшектеу жөніндегі жұмыстарға басшылық ету 4. Ұңғымаларды күрделі және жерасты (ағымдағы) жөндеуге дайындау және оларды жөндеуден кейін қабылдау жөніндегі жұмыстарға қатысу 5. Ұңғымаларды зерттеуге, игеруге, пайдалануға беруге дайындау 6. Бақылау-өлшеу құралдарының көмегімен жерүсті және жерасты жабдықтарындағы, автоматика және телемеханика құралдарының жұмысындағы ақаулардың сипатын анықтау 7. Жергілікті автоматиканың ақаулы блоктарын ауыстыру, шағын жөндеу жұмыстарын жүргізу 8. Ақаулықтың себептерін анықтау және электр мен жарықтандыру желісіндегі, іске қосу-реттеу аппаратурасы мен электр қозғалтқыштарындағы күрделі емес зақымдарды жою 9. Газлифт ұңғымаларының (газ манифольдтардың, газ сепараторларының, жылу алмастырғыштардың) коммуникацияларына техникалық қызмет көрсету жөніндегі жұмыстарға басшылық ету және қатысу 10. Біліктілігі төмен мұнай және газ өндіру жөніндегі операторларға басшылық ету 11. Бекітілген регламент бойынша ауысымды (вахтаны) қабылдау және тапсыру Білімдер: 6-разряд. 5-разряд білімдеріне қосымша: 1. Мұнай, газ және газ конденсатын өндірудің, газды айдау мен іріктеудің технологиялық процесі 2. Жерасты және жер үсті жабдықтарының техникалық сипаттамалары мен құрылымы 3. Ұңғымаларды жерасты және күрделі жөндеу түрлері 4. Ұңғымаларды зерттеу және мұнай мен газ өндіруді қарқындату әдістері 5. Қысыммен жұмыс істейтін ыдыстардың құрылымы мен пайдалану ережелері, монтаждау және қағидаттық схемалар 6. Қызмет көрсетілетін аппаратураны, автоматика және телемеханиканы пайдалану қағидалары, радиотехника, электротехника, автоматика және телемеханика негіздері
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-

Дағды 5: Ұңғымалардың жұмыс режимін сақтау және жақсарту бойынша жүргізілетін геологиялық-техникалық іс-шаралар мен өндіру бойынша үздіксіз жұмыстарға бақылауды жүзеге асыру	Машықтар: 7-разряд. 6-разряд дағдыларына қосымша: 1. Мұнай және газ ұңғымаларын пайдаланудың берілген коэффициентін қамтамасыз ету 2. Өнімділігі тәулігіне 500 метр текше метрден асатын электр суасты орталықтан тепкіш сорғыларды, метанолды редукциялау тораптарына беруге арналған дозалау сорғыларын, газлифтілі және басқару станциясының көмегімен бірнеше рет іске қосылатын және ажыратылатын ұңғымалардың штангалық тереңдік сорғыларымен жабдықталған және оның режиміне сәйкес ұңғымалар өнімін алғанға дейін сорылатын сұйықтықтың параметрлеріне бақылау жүргізетін сорғыларды жұмыс режиміне шығару 3. 15 мегапаскальдан жоғары (шаршы сантиметрге 150 килограмм-күштен жоғары) жоғары қысымды газ айдайтын қабаттық қысымды ұстап тұру әдісін пайдаланған кезде айдау ұңғымаларына қызмет көрсету, есептеулер жүргізу және ұңғымаларды химиялық өңдеу жөніндегі жұмыстарға басшылық жасау 4. Күрделі технологиялық жабдықтарды, электр суасты орталықтан тепкіш қондырғыларды, қысыммен жұмыс істейтін ыдыстарды, автоматтандырылған топтық өлшеу қондырғыларын монтаждау және бөлшектеу жөніндегі жұмыстарға басшылық ету және қатысу 5. Объектілерді жерасты (ағымдағы) және күрделі жөндеуге дайындау жұмыстарына қатысу 6. Объектілерді жөндеуден қабылдау, оларды жөндеуге және жөндеуден кейін іске қосуға қатысу 7. Іске қосу электр жабдықтарын, басқару станцияларын, автоматика және телемеханика блоктарын монтаждауға қатысу, автоматика және телемеханика жүйелерінде бақылау-өлшеу және реттеу жұмыстарын орындау 8. Мұнайды есепке алудың бригадалық тораптарының жұмысын бақылау 9. Технологиялық мұнай құбырларын, алаңішілік газ құбырларын, газманифольдтарды үрлеу, алдын алу жөніндегі жұмыстарды жүзеге асыру 10. Ұңғыма лифтің герметикалыққа сынау, ұңғыма камераларын газбен үрлеу бойынша жұмыстарды жүргізуге қатысу 11. Газ манифольдтарды жоспарлы-алдын алу жөндеу жұмыстарына қатысу (диафрагмаларды, орындарды, шарлы клапандарды ауыстыру және т. б.) 12. Участкеге қызмет көрсету бойынша вахталық құжаттама жүргізу 13. Біліктілігі төмен мұнай және газ өндіру жөніндегі операторларға басшылық ету 14. Бекітілген регламент бойынша ауысымды (вахтаны) қабылдау және тапсыру
---	---

		Білімдер:	
		7-разряд. 6-разряд білімдеріне қосымша: 1. Игеріліп жатқан кен орнының сипаттамасы, жерасты және жер үсті жабдықтарының техникалық сипаттамасы және құрылысы 2. Ұңғымаларды ағымдағы және күрделі жөндеу түрлері 3. Ұңғымаларды игеру және зерттеу, мұнай мен газ өндіруді қарқындату әдістері 4. Кәсіпшілікті кешенді автоматтандыру кезінде қолданылатын автоматика, телемеханика және бағдарламалық құрылғылар жүйелерінің құрылысы мен пайдалану ережесі 5. Автоматика және телемеханика негіздері	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Зейінділік Жауапкершілік Дербестік Командада жұмыс істей білу Типтік практикалық міндеттерді шешу Еңбекті ұтымды ұйымдастыру		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	5	Мұнай, газ және конденсат өндіру жөніндегі шебер	
	6	Мұнай және газ өндіру жөніндегі инженер	
	6	Мұнай және газ өндіру технологиясы жөніндегі инженер	
	6	ОИТҚ инженері	
	7	Бас технолог	
	7	Бас инженер	
10. Кәсіптің карточкасы «Мұнай және газ өндірудегі басқару пультінің операторы»:			
Топтың коды:	8112-3		
Қызмет атауының коды:	8112-3-001		
Кәсіптің атауы:	Мұнай және газ өндірудегі басқару пультінің операторы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	6-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (6-шығарылым) бекіту туралы" 2018 жылғы 21 қыркүйектегі № 401 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2018 жылғы 15 қазанда № 17548 болып тіркелді. 35. Мұнай және газ өндірудегі басқару пультінің операторы (4-5 разрядтар)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	Мұнай мен газды өндіру мен өңдеудегі басқару пультінің операторы Бастапқы мұнай өндіру серігін пайдалану жөніндегі оператор		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Кәсіпшілікте мұнай мен газ өндірудің технологиялық процесін қамтамасыз ету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Кәсіпшілікте өндірудің технологиялық процесін бақылау 2. Есептік құжаттама жүргізу	

	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Кәсіпшілікте өндірудің технологиялық процесін бақылау	Дағды 1: Өндірудің технологиялық процестерін басқару жөніндегі жұмыстарды жүзеге асыру	Машықтар:
		4-разряд: автоматтандырылмаған кәсіптерде жұмыс істеу кезінде 5-разряд: автоматтандырылған кәсіптерде жұмыс істеу кезінде 1. Автоматика және телемеханика құралдарының көмегімен өндірісті өлшеудің технологиялық процесін қашықтан басқару 2. Қондырғылар мен механизмдерді іске қосу және өшіру 3. Ұңғымалардан (айдау қондырғыларын қоса алғанда) және топтық өлшеу қондырғыларынан ақпарат жинауды, өңдеуді және беруді жүзеге асыру 4. Қолданыстағы ұңғымалар қорының жұмысына басқару пульті және қызмет көрсететін операторлардың ақпараты арқылы бақылау жүргізу 5. Ұңғымаларды іске қосу және тоқтату жұмыстарын орындау
		Білімдер:
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Есептік құжаттама жүргізу	Дағды 1: Есептік құжаттаманы құрастыру және ресімдеу	Машықтар:
		4 және 5 разрядтар: 1. Кәсіпшілікке және орталық технологиялық қызметке жұмыстардың орындалуы мен апаттық жағдайлар туралы ақпаратты дайындау және беру 2. Орталық инженерлік-технологиялық қызметке қажетті арнайы техника мен көлікке өтінім беру 3. Ұңғымалардың жұмысы және өнімді тапсыру, ұңғымаларды жерасты және күрделі жөндеу бригадаларының қозғалысы туралы мәліметтер жасау 4. Кәсіпшіліктің инженерлік-технологиялық қызметінің басшылығымен жұмыстарды жүзеге асыру және мұнай-газ өндіру басқармасының орталық инженерлік-технологиялық қызметінен жедел нұсқаулар алу 5. Ұңғымалардың жұмыс режимін өзгерту және мұнай кәсіпшілігі объектілерінде жүргізілетін жұмыстар бойынша вахталық құжаттаманы жүргізу 6. Бекітілген регламент бойынша ауысымды (вахтаны) қабылдау және тапсыру

		Білімдер:	
		4 және 5 разрядтар: 1. Өндірістік және есептік құжаттаманы жүргізу тәртібі мен қағидалары	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Зейінділік Жауапкершілік Дербестік Командада жұмыс істей білу Типтік практикалық міндеттерді шешу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	5	Мұнай, газ және конденсат өндіру жөніндегі шебер	
	6	Мұнай және газ өндіру жөніндегі инженер	
	6	Мұнай және газ өндіру технологиясы жөніндегі инженер	
	6	ОИТҚ инженері	
	7	Бас технолог	
	7	Бас инженер	
11. Кәсіптің карточкасы «Компрессорлық қондырғылар машинисі (көмекшісі)»:			
Топтың коды:	8185-2		
Қызмет атауының коды:	8185-2-005		
Кәсіптің атауы:	Компрессорлық қондырғылар машинисі (көмекшісі)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	34-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (34-шығарылым) бекіту туралы" 2020 жылғы 24 желтоқсандағы № 533 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 25 желтоқсанда № 21909 болып тіркелді. Машинист технологических компрессоров		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	4-разрядты технологиялық компрессорлардың машинисі, жалпы қуаты 75 000 м3/сағ дейінгі компрессорларға қызмет көрсету. 5-разрядты технологиялық компрессорлардың машинисі, жалпы қуаты 75 000 м3/сағ жоғары компрессорларға немесе жалпы өнімділігі 750 000 м3/сағ дейінгі турбокомпрессорларға қызмет көрсету. 6-разрядты технологиялық компрессорлардың машинисі, жалпы өнімділігі 750 000 м3/сағ жоғары турбокомпрессорларға қызмет көрсету.		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Компрессорлық қондырғыларға (технологиялық компрессорларға), олардың жетектеріне, газ айдау агрегаттарына (ГАА), аппараттарға, газ коммуникацияларының тораптарына қызмет көрсету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Компрессорлық жабдықты техникалық жарамды күйде ұстауға бағытталған жұмыстар кешенін орындау 2. Компрессорлық қондырғылардың (технологиялық компрессорлардың) берілген жұмыс режимін қамтамасыз ету 3. Компрессорлық қондырғылардың жекелеген түрлеріне ТҚЖЖ кезінде қосалқы жұмыстарды орындау	

	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Компрессорлық жабдықты техникалық жарамды күйде ұстауға бағытталған жұмыстар кешенін орындау	Дағды 1: Компрессорлық қондырғыларды жұмыс күйінде ұстау	Машықтар: 4- разряд үшін: 1. Мұнай-газ өндіру кәсіпшіліктерінің компрессорлық станцияларында, магистральдық газ-мұнай өнімдері құбырларында инертті, табиғи мұнай және жасанды газдарды сығымдайтын әртүрлі жетектері бар компрессорларға қызмет көрсету 2. Жабдықтың қалыпты жұмыс режимінен ауытқуларды анықтау және оларды жоюға бағытталған шаралар қабылдау 3. Бақылау-өлшеу құралдарының көрсеткіштері бойынша және жөндеуден кейін технологиялық картаға сәйкес компрессорларды іске қосуды, тоқтатуды және олардың жұмыс режимін реттеуді жүзеге асыру 4. Аспаптардың көрсеткіштерін тіркеу 5. Аппараттар мен газ коммуникацияларына қызмет көрсету 6. Компрессорларды, олардың жетектерін, аппараттарын, газ коммуникацияларының тораптарын және цехтардың қосалқы жабдықтарын баптауды, ағымдағы және орташа жөндеуді жүзеге асыру 7. Жанар-жағармай материалдарының шығынын есепке алуды және өндірістік журналдарда жазуды жүргізу 8. Май блоктарындағы май деңгейін, оның температурасы мен қысымын тексеру, компрессорлардың майлау және тығыздау жүйелеріне май берудің үздіксіздігін, салқындатқыш судың берілуін, машиналардың қозғалатын бөліктерінің температурасын бақылау 9. Алдын алу шараларының кестесіне сәйкес компрессорлық жабдықта профилактикалық жұмыстарды орындау 10. Компрессорлық жабдықтар орналасқан аймақта оң температураны жасау үшін жылыту жүйелерінің жұмыс қабілеттілігін қолдау, жабдықтарды, құбырлар мен арматураларды жібітуге қарсы шаралар қабылдау 11. Аспаптардың көрсеткіштерін, істен шығуларды, ақауларды, компрессорлық жабдықтың жоспардан тыс ажырату жағдайларын жедел журналда және ақаулар мен ақаулықтар журналында тіркеу, қысыммен жұмыс істейтін қондырғылар мен ыдыстардың жұмысы туралы техникалық есепке алу мен есептілікті жүргізу 12. Пайдалану журналдарын толтыру

		Білімдер: 4- разряд үшін: 1. Термодинамика негіздері 2. Механика негіздері 3. Гидравлика және газ динамикасының негіздері 4. Поршенді компрессорлардың, турбокомпрессорлардың, бу машиналары мен электр қозғалтқыштарының, іштен жану қозғалтқыштарының жұмыс істеу қағидаты мен құрылымы. Техникалық сипаттамалар және қызмет көрсету ережелері 5. Табиғи газдың құрамы және физикалық-химиялық қасиеттері 6. Жабдықты айналып өту маршруттары 7. Құбыр сызбалары 8. Компрессорлық қондырғылардың, газ тасымалдау жабдығының құрылысы, мақсаты және жұмыс істеу қағидаты 9. Компрессорлар мен ГАА және жалпы цехтық жүйелердің технологиялық схемалары 10. Магистральдық газ құбырларын пайдалану қағидалары 11. Газдың ағып кетуін анықтау және жою әдістері 12. Метан мен ауыр көмірсутектердің шоғырлануын анықтауға арналған аспаптарды пайдалану қағидалары мен техникалық сипаттамалары 13. Бақылау-өлшеу құралдарының, автоматты аппараттар мен арматуралардың құрылғысы 14. Газ тасымалдау жабдығын, құрал-саймандарды, аспаптарды, өрт сөндіру құралдарын техникалық пайдалану мен күтудің негізгі қағидалары 15. Химиялық талдау үшін май сынамаларын алу ережелері мен тәсілдері 16. Жабдық жұмысындағы қалыпты параметрлер және рұқсат етілген ауытқулар 17. Жедел құжаттаманың мақсаты, ресімдеу тәртібі және мақсаты, техникалық құжаттаманы қолдану тәртібі
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Компрессорлық қондырғылардың (технологиялық компрессорлардың) берілген жұмыс режимін қамтамасыз ету	Дағды 1: Компрессорлық қондырғылардың үздіксіз жұмысын қамтамасыз ету	Машықтар: 4-разряд үшін: 1. 1 МПа-ға дейінгі қысыммен (10 кгс/шаршы см-ге дейін), 100-ден 500 текше м/мин-ге дейінгі қысыммен немесе 1 МПа-дан жоғары қысыммен (10 кгс/шаршы см-ден жоғары), әр түрлі қозғалтқыштардың жетегі бар қауіпті емес газдармен жұмыс істеген кезде әрқайсысы 5-тен 100 текше м/мин-ге дейінгі қысыммен стационарлық компрессорлар мен турбокомпрессорларға қызмет көрсету 2. 1 МПа дейінгі қысыммен (10 кгс/шаршы см дейін), 5-тен 100 текше м/мин дейін немесе 1 МПа жоғары қысыммен (10 кгс/шаршы см жоғары), әрқайсысы 5 текше м/мин дейін қауіпті газдармен жұмыс істейтін стационарлық компрессорлар мен турбокомпрессорларға қызмет көрсету 3. Компрессорлар мен ГАА-ны іске қосу және тоқтату бойынша технологиялық операцияларды орындау 4. Аспаптардың көрсеткіштерін технологиялық процестің нормативтік параметрлеріне сәйкестігін бағалау 5. Компрессорлар мен ГАА-ны іске қосумен және тоқтатумен байланысты қызмет көрсетілетін жабдықта ауыстырып қосуды орындау 6. Қосалқы жабдықта реттеу жұмыстарын орындау 7. Жедел журналдарды толтыру 8. Қызмет көрсетілетін жабдықты авариялық тоқтату бойынша технологиялық операцияларды орындау

5-разряд үшін:

4-разрядтың дағдыларына қосымша:

1. 1 МПа дейінгі қысыммен (10 кгс/шаршы см-ге дейін), 500-ден 1000 текше м/мин дейінгі қысыммен немесе 1 МПа-дан жоғары қысыммен (10 кгс/шаршы см-ден жоғары), әр түрлі қозғалтқыштардың жетегі бар қауіпті емес газдармен жұмыс істеген кезде әрқайсысы 100-ден 250 текше м/мин дейінгі қысыммен стационарлық компрессорлар мен турбокомпрессорларға қызмет көрсету

2. 1 МПа дейінгі қысыммен (10 кгс/шаршы см дейін), 100-ден 250 текше м/мин дейінгі қысыммен немесе 1 МПа жоғары қысыммен (10 кгс/шаршы см жоғары), әрқайсысы 5-тен 100 текше м/мин дейінгі қысыммен қауіпті газдармен жұмыс істейтін стационарлық компрессорлар мен турбокомпрессорларға қызмет көрсету. Өнімділігі 100 текше м/мин дейінгі автоматтандырылған компрессорлық станцияларға қызмет көрсету

3. Компрессорлар мен ГАА-ны іске қосу және тоқтату бойынша технологиялық операцияларды орындау

4. Аспаптардың көрсеткіштерін технологиялық процестің нормативтік параметрлеріне сәйкестігін бағалау

5. Компрессорлар мен ГАА-ны іске қосумен және тоқтатумен байланысты қызмет көрсетілетін жабдықта ауыстырып қосуды орындау

6. Қосалқы жабдықта реттеу жұмыстарын орындау

7. Жедел журналдарды толтыру

8. Қызмет көрсетілетін жабдықты апаттық тоқтату бойынша технологиялық операцияларды орындау

6-разряд үшін:

5-разрядтың дағдыларына қосымша:

1. 1 МПа дейінгі қысыммен (10 кгс/шаршы см дейін), 1000 текше м/мин астам берумен немесе 1 МПа жоғары қысыммен (10 кгс/шаршы см жоғары), әр түрлі қозғалтқыштардың жетегі бар қауіпті емес газдармен жұмыс істеген кезде әрқайсысы 250 текше м/мин астам берумен стационарлық компрессорлар мен турбокомпрессорларға қызмет көрсету

2. 1 МПа дейінгі қысыммен (10 кгс/шаршы см-ге дейін), 250 текше м/мин жоғары қысыммен немесе 1 МПа жоғары қысыммен (10 кгс/шаршы см-ден жоғары), әрқайсысы 100 текше м/мин жоғары қысыммен қауіпті газдармен жұмыс істейтін стационарлық компрессорлар мен турбокомпрессорларға қызмет көрсету. 100 текше метр/мин астам берумен автоматтандырылған компрессорлық станцияларға қызмет көрсету

3. Компрессорлар мен ГАА-ны іске қосу және тоқтату бойынша технологиялық операцияларды орындау

4. Аспаптардың көрсеткіштерін технологиялық процестің нормативтік параметрлеріне сәйкестігін бағалау

5. Компрессорлар мен ГАА-ны іске қосумен және тоқтатумен байланысты қызмет көрсетілетін жабдықта ауыстырып қосуды орындау

6. Қосалқы жабдықта реттеу жұмыстарын орындау

7. Жедел журналдарды толтыру

8. Қызмет көрсетілетін жабдықты авариялық тоқтату бойынша технологиялық операцияларды орындау

		Білімдер: барлық разрядтар үшін: 1. Электромеханика негіздері 2. Газ тасымалдау жабдығы жұмысының техникалық параметрлерінің терминдері, анықтамалары, белгіленуі 3. Газ тасымалдау жабдығының жұмыс режимдері 4. ГАА жүйелерінің құрылысы, пайдалану ережелері және мақсаты 5. ГАА іске қосу және тоқтату алгоритмдері 6. ГАА, қорғаныс және сигнализацияның рұқсат етілген параметрлері 7. Апаттарды жою жоспары 8. Апаттық жағдайлардың алдын алудың негізгі құралдары мен тәсілдері, өрт сөндіру тәсілдері 9. ГАА жұмыс режимі бойынша жедел құжаттама
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 3: Компрессорлық қондырғылардың жекелеген түрлеріне ТҚЖЖ кезінде қосалқы жұмыстарды орындау	Дағды 1: Компрессорлық қондырғылармен жұмыс істеу кезінде көмекші жабдықты қолдану	Машықтар: 5, 6-разрядтар үшін: 4-разряд дағдыларына қосымша: 1. Жұмыс және құрастырымдық сызбаларды оқу 2. Күрделі емес бөлшектердің, технологиялық сызбалар мен аппараттардың эскиздерін орындау 3. Жөндеу жұмыстарын жүргізу үшін уақытша жұмыс орындары мен жабдықтарды дайындау 4. Жабдықтың таңбалануын ақаусыз күйде ұстау 5. Жерге қосудың, нөлдеудің бар-жоғын тексеру 6. Жұмыс барысында қолданылатын материалдардың қасиеттерін анықтау және оларды құрамы, мақсаты және дайындау әдісі бойынша жіктеу 7. Жөндеуден кейін жабдықты сынауды жүзеге асыру 8. Жабдық жұмысындағы ақауларды анықтау Білімдер: 5, 6-разрядтар үшін: 4-разряд дағдыларына қосымша: 1. Механика негіздері 2. Сызу негіздері 3. Слесарлық жұмыстардың негізгі әдістері 4. Жөндеу жүргізу үшін уақытша жұмыс орнын ұйымдастыруға қойылатын талаптар 5. Компрессорлық қондырғылар мен технологиялық коммуникациялардың құбырларын орналастыру схемалары 6. Жабдықтың пайда болу себептері және жұмыс істемеуін жою тәсілдері 7. Жөндеудің түрлері және негізгі және қосалқы жабдықты жөндеуге шығару және оны жөндеуден қабылдау бойынша жұмыстардың реттілігі 8. Жабдықтарды, қондырғыларды жөндеуге дайындау ережесі 9. Компрессорларға, олардың жетектеріне, ТПА және аппаратураға ТҚЖЖ барлық түрлерін жүргізудің техникалық шарттары мен технологиясы 10. Гидратацияның пайда болу себептері және оны жою жолдары 11. От және газ қауіпті жұмыстарды жүргізу қағидалары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Орындаушылық Стресске төзімділік Дербестік Зейінділік Жауапкершілік Командада жұмыс істей білу	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	5	Мұнай және газ өңдеу шебері	
	4	6-разрядты компрессорлық қондырғылардың машинисі	
	4	5-разрядты компрессорлық қондырғылардың машинисі	
	4	4-разрядты компрессорлық қондырғылардың машинисі	
12. Кәсіптің карточкасы «Мұнай, газ және конденсат өндіру жөніндегі мастер»:			
Топтың коды:	1322-0		
Қызмет атауының коды:	1322-0-027		
Кәсіптің атауы:	Мұнай, газ және конденсат өндіру жөніндегі мастер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	5		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2016 жылғы 24 мамырдағы № 217 бұйрығымен бекітілген Мұнай-газ өндіру саласындағы ұйымдары басшыларының, мамандарының және басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары. Мұнай, газ және конденсат өндіру жөніндегі шебер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: орта білімнен кейінгі (қолданбалы бакалавриат)	Мамандық: Мұнай және газ кен орындарын пайдалану	Біліктілік: -
	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Мұнай және газ кен орындарын пайдалану	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Мұнай, газ және газ конденсатын өндіруді қамтамасыз ету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Мұнай, газ және газ конденсатын өндіру жөніндегі бригаданың өндірістік қызметіне басшылық ету 2. Қауіпсіз жұмыс ортасын қамтамасыз ету	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Мұнай, газ және газ конденсатын өндіру жөніндегі бригаданың өндірістік қызметіне басшылық ету	Дағды 1: Ұңғымалар жұмысының технологиялық режимін қамтамасыз ету	Машықтар:	
		1. Ұңғымалар мен объектілер жұмысының технологиялық режимдерін сақтау 2. Технологиялық процестің бұзылу себептерін жедел анықтау және оларды жедел жою 3. Ұңғымаларға және басқа да өндірістік объектілер мен коммуникацияларға қызмет көрсетуді ұйымдастыру 4. Ұңғымалардың тоқтап қалуын азайту бойынша шаралар қабылдау 5. Оларды жөндеуге беру кезінде ұңғымаларда дайындық жұмыстарын жүргізу және ұңғымаларды қабылдау және тапсыру актілерін ресімдеу 6. Ұңғымаларды жөндеуден уақтылы қабылдауды қамтамасыз ету 7. Өндірістік қызметтің нәтижелерін талдау 8. Жаңа технологиялық процестерді әзірлеу және қолданыстағы технологиялық процестерді жетілдіру	

		Білімдер:
		1. Мұнай-газ өндіру саласына, мұнай, газ және конденсат өндіру жөніндегі жұмыстарға қатысты Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілері; 2. Ұңғымаларды, жер үсті жабдықтарын, құрылыстар мен коммуникацияларды пайдалану жөніндегі қағидалар 3. Мұнай, газ және конденсат өндіру жөніндегі жұмыстарды жүргізу технологиясы 4. Мұнай, газ және конденсатты кәсіпшілік жинау жүйесі 5. Жабдықтың, құралдың, айлабұйымдардың техникалық сипаттамалары, оларды жөндеуді ұйымдастыру қағидалары 6. Мұнай және мұнай өнімдерінің апаттары мен төгілулерін жою әдістері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Өндірістік қызметті ұйымдастыру-техникалық сүйемелдеу	Машықтар:
		1. Өндіріс кестелеріне сәйкес өндірістік тапсырмаларды, материалдарды, отынды, электр энергиясын буындарға және жекелеген жұмысшыларға пайдалану көрсеткіштерін белгілеу және уақтылы жеткізу 2. Мұнай және газ өндіру жөніндегі бригада мүшелерінің орындайтын жұмыстарының сапасын, электр энергиясын, отынды, материалдарды үнемді пайдалануды қамтамасыз ету 3. Қажетті техникаға, материалдарға, құрал-саймандарға уақтылы өтінім жасау және беру 4. Жұмысшылардың жабдықты, құралды дұрыс пайдалануын қамтамасыз ету 5. Кәсіптерді біріктіруді дамытуға, қызмет көрсету аймақтарын кеңейтуге және еңбекті ұйымдастырудың басқа озық түрлерін қолдануға септесу 6. Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығына және (немесе) кәсіптік стандарттарға сәйкес сан нормативтерін, бағаларын қайта қарау, сондай-ақ жұмысшыларға разрядтар беру туралы ұсыныстар енгізу 7. Жұмыс уақытын, жалақыны, тоқтап қалуды есепке алу бойынша бастапқы құжаттардың дұрыс және уақтылы ресімделуін қамтамасыз ету 8. Жұмысшылардың өндірістік және еңбек тәртібін, ішкі еңбек тәртібі қағидаларын сақтау жөнінде шаралар қабылдау; 9. Бекітілген регламент бойынша ауысымды (вахтаны) қабылдау және тапсыру
		Білімдер:
		1. Еңбекақы төлеу туралы қолданыстағы ережелер және материалдық ынталандыру нысандары 2. Экономика және өндірісті ұйымдастыру, еңбек және басқару негіздері 3. Еңбек заңнамасының негіздері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Қауіпсіз жұмыс ортасын қамтамасыз ету		

	Дағды 1: Қауіпсіз жұмыс ортасын қамтамасыз ету үшін іс-шараларды жүзеге асыру	Машықтар:	
		1. Жұмыс орнында өндірістік нұсқама жүргізу 2. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, қоршаған ортаны қорғау, жабдықтар мен құралдарды техникалық пайдалану қағидалары мен нормаларын орындау жөніндегі іс-шараларды қызметкерлерге жеткізу 3. Белгіленген мерзімде еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау жөніндегі іс-шараларды, мемлекеттік қадағалау және бақылау органдарының, еңбекті қорғау қызметінің нұсқамаларын орындау 4. Қызметкерлерді қауіпсіз жұмыс әдістері мен әдістеріне оқытуды жүзеге асыру 5. Өндірістегі жазатайым оқиға кезінде зардап шегушіге алғашқы медициналық көмекті ұйымдастыруға, болған жазатайым оқиға туралы тікелей басшыға хабарлауға, өндірістегі жазатайым оқиғалар мен кәсіптік ауруларды тергеп-тексеру және есепке алу қағидаларында көзделген басқа да іс-шараларды жүргізуге 6. Белгіленген тәртіппен жұмыс орнында бастапқы нұсқама, қызметкерлермен қайталама, жоспардан тыс нұсқама жүргізу	
		Білімдер:	
		1. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі ережелері мен нормалары 2. Алғашқы медициналық көмек көрсету негіздері	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Зейінділік Жауапкершілік Дербестік Командада жұмыс істей білу Типтік практикалық міндеттерді шешу Еңбекті ұтымды ұйымдастыру		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	6	Мұнай және газ жөніндегі инженер.	
	6	Мұнай және газ өндіру технологиясы жөніндегі инженер	
	6	ОИТҚ инженері	
	7	Бас технолог	
	7	Бас инженер	
13. Кәсіптің карточкасы «Ұңғымалардың тұтастығын қамтамасыз ету жөніндегі инженер»:			
Топтың коды:	-		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	Ұңғымалардың тұтастығын қамтамасыз ету жөніндегі инженер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Өндірістік және өңдеу салалары	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			

Формалды емес және информалы біліммен байланыс:		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ұңғымалардың тұтастығын қамтамасыз ету	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Ұңғымалардың тұтастығын қамтамасыз ету жөніндегі жұмыстарды ұйымдастыру 2. Ұңғымалардың тұтастығын қамтамасыз ету жөніндегі операцияларды реттеу
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Ұңғымалардың тұтастығын қамтамасыз ету жөніндегі жұмыстарды ұйымдастыру	Дағды 1: Ұңғымалардың тұтастығын қамтамасыз ету жөніндегі операцияларды ұйымдастыру және үйлестіру	Машықтар:
		1. Белгіленген технологиялық режимдерге сәйкес ұңғымалардың тұтастығын қамтамасыз ету жөніндегі жұмыстарды ұйымдастыру 2. Секция үшін де, бүкіл ұңғымалық операциялар бөлімі үшін де процестерді, рәсімдер мен бағдарламаларды жақсартуға қолдау көрсетуді қоса алғанда, ұңғымалар мен нұсқаулықтардың тұтастығын басқару жүйелері шеңберінде ұйымның теңгерімінде ұңғыма қорын бақылау және басқару 3. Ұңғымалардың тұтастығын қамтамасыз ету бойынша күнделікті операцияларды басқару, оларды өндіру, жинау, зертханалар, инженерлер топтарымен үйлестіру және үйлестіру, саясат пен процедураларға сәйкес ұңғымалардың тұтастығын қамтамасыз ету міндеттерін тиімді орындау. 4. Ұңғымалардың тұтастығын қамтамасыз ету бойынша жұмыстардың технологиялық сызбаларын жасау 5. Ұңғымалардың тұтастығын қамтамасыз етудің пайдалану әдістерін таңдаумен байланысты есептеулер жүргізу 6. Бекітілген технологиялық режимдерден ауытқу себептерін жою бойынша жедел шаралар қабылдау 7. Қолданыстағы ұңғымалар қорының жұмысына салыстырмалы талдау жүргізу 8. Эксперименттер мен бақылаулардың нәтижелерін өңдеуді, талдауды жүзеге асыру
		Білімдер:
		1. Ұңғымалардың тұтастығын қамтамасыз етуге жататын құжаттаманы, стандарттарды және техникалық рәсімдерді басқару 2. Пән шеңберіндегі инженерлік-техникалық талаптар, сондай-ақ ұңғымаларды бұрғылау және қызмет көрсету технологиясының талаптары 3. Сағалық жабдық және цементтеу 4. Жабдықты пайдалану жөніндегі нұсқаулық 5. Еңбекті ұйымдастыру, пайдалану және басқару негіздері 6. Еңбек заңнамасының, өнеркәсіптік еңбек және денсаулық сақтау қағидаларының негіздері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Ұңғымалардың тұтастығын қамтамасыз ету жөніндегі операцияларды реттеу		

	Дағды 1: Ұңғыма жұмысының технологиялық режимін қамтамасыз ету	Машықтар:	
		1. Мониторингке, қысымды талдауға, сондай-ақ қысымның өсуіне қатысты ұңғымалардың мінез-құлқына (БАҚ сияқты және т.б.) қатысты ұңғымалардан деректерді, деректерді дерекқорға енгізуді және WIMS процестеріне сәйкестікті қамтамасыз ете отырып, өндіру және техникалық қызмет көрсету бөлімі және/немесе мердігерлер ұсынған қысыммен тексеру жөніндегі ақпаратты жинауды жүзеге асыру. 2. Құбыр кеңістігіндегі қысымның себептерін зерттеуді қоса алғанда, ағымдағы қызмет көрсету, қалпына келтіру үшін ұңғымалар мен ұңғымалар сағаларының тұтастығын қамтамасыз ету бойынша жұмыстарға арналған жұмыс бағдарламаларын әзірлеу және әзірлеуге қатысу. 3. Ұңғыманың тұтастығына қауіп төндіретін ұңғыманың әрекетін зерттеу үшін ұңғыма туралы алынған ақпаратты жинау және талдау және ұңғыма мен ұңғыма жабдықтарының істен шығуын анықтауға үлес қосу. Өз тәжірибесіне сәйкес ұңғымаларды одан әрі жақсарту, қалпына келтіру бойынша ұсыныстар беру. 4. Өз жауапкершілігі шегінде ұңғымалардың тұтастығын қамтамасыз ету жөніндегі операцияларды жүргізу үшін рұқсат-наряд процесіне техникалық қолдау көрсету. Операциялардың белгілі бір түрлері үшін НҚ-да нақты көрсетілген сақтық шараларын қоса алғанда, барлық қажетті шарттарға сәйкестігін қамтамасыз ету	
		Білімдер:	
		1. Ұңғымалардың тұтастығын қамтамасыз етудегі озық тәжірибе. 2. Мұнай және газ кен орындарының технологиялық көрсеткіштерін болжау әдістері 3. Ұңғымаларды игеру, зерттеу процестерін жобалау және реттеу әдістері 4. Мұнай, газ және газ конденсаты кен орындарын игеру және пайдалану технологиясы 5. Кен орындарын игеруге жобалық, технологиялық құжаттаманы жасау қағидалары 6. Каротаждық диаграммаларды және бұрғылауды, ұңғымаларды жобалау деректерін және кәсіптік пайдалану шарттарын түсіндірудегі хабардарлық 7. БАҚ басқарудағы тәжірибе; 8. Құбыр қысымын жою немесе оны төмендету әдістері мен әдістерін қолдану тәжірибесі; 9. Ұңғымаларды пайдалану есебін жүргізудегі тәжірибе; 10. Бағанаралық қысымды диагностикалау әдістерін қолдану тәжірибесі.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Көшбасшылық қасиеттер Жүйелік және аналитикалық ойлау Стреске төзімділік, жауапкершілік Теориялық және практикалық білімді қолдана отырып, кәсіби мәселелерді өз бетімен шешу Еңбекті ұтымды ұйымдастыру		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Мұнай және газ өндіру учаскесінің бастығы	
14. Кәсіптің карточкасы «Мұнай және газ өндіру жөніндегі инженер»:			
Топтың коды:	2147-2		
Қызмет атауының коды:	2147-2-001		

Кәсіптің атауы:	Мұнай және газ өндіру жөніндегі инженер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2016 жылғы 24 мамырдағы № 217 бұйрығымен бекітілген Мұнай-газ өндіру саласындағы ұйымдары басшыларының, мамандарының және басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары. Мұнай және газ өндіру жөніндегі инженер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Өндірістік және өңдеу салалары	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информгалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	Ұңғымаішілік операциялар жөніндегі инженер Кен орнын кешенді модельдеу жөніндегі инженер Ұңғымалардың технологиялық көрсеткіштерін болжау жөніндегі инженер Инженер-өзірлеуші		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Мұнай және газ өндіру бойынша үздіксіз жұмысты қамтамасыз ету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Көмірсутек шикізатын өндіру жөніндегі жұмыстарды ұйымдастыру 2. Мұнайды игеру және алу процестерін реттеу	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Көмірсутек шикізатын өндіру жөніндегі жұмыстарды ұйымдастыру	Дағды 1: Ұңғымалар жұмысының технологиялық режимін қамтамасыз ету	Машықтар:	
		1. Белгіленген технологиялық режимдерге сәйкес пайдалану ұңғымаларының, мұнай-газ кәсіпшілігі жабдықтарының жұмысын ұйымдастыру 2. Көмірсутектердің учаскелері мен кен орындарында жұмыстардың технологиялық сызбаларын жасау 3. Пайдалану объектілерін таңдауға, ұңғымалар торларының орналасуы мен тығыздығына, қабатқа әсер ету әдістері мен агенттеріне, оларды пайдалану режимдері мен әдістеріне, қабаттардың қайтарылуын арттыру әдістерінің жиынтығы мен көлеміне және ұңғымалар дебиттерін қарқындатуға байланысты есептеулер жүргізу 4. Бекітілген технологиялық режимдерден ауытқу себептерін жою бойынша жедел шаралар қабылдау 5. Ұңғымаларға ағымдағы жөндеу жүргізу сапасын, жаңа техниканы сынауды, мұнай жинау жүйелерін, мұнай-газ өндіру және депарафинизация технологияларын жетілдіруді қамтамасыз ету 6. Қолданыстағы ұңғымалар қорының жұмысына салыстырмалы талдау жүргізу 7. Эксперименттер мен бақылаулардың нәтижелерін өңдеуді, талдауды жүзеге асыру	

	Білімдер: 1. Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілері, мұнай мен газды өндіру, жинау техникасы мен технологиясына қатысты әдістемелік және нормативтік-техникалық материалдар 2. Мұнай және газ кен орындарын пайдалану қағидалары, ұңғымаларды жерасты және күрделі жөндеу техникасы мен технологиясы 3. Ұңғымаларды салу технологиясы; 4. Кәсіптік геология негіздері
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Дағды 2: Өндірістік объектілерді ұйымдастыру-техникалық сүйемелдеу	Машықтар: 1. Өндірістік объектілерді химиялық реагенттермен (эмульгаторлар, диспергаторлар және тұз тұндырудан, коррозиядан және басқалардан басқа ингибиторлық қорғау) қамтамасыз етуге қатысу 2. Мұнай және газ өндіру жөніндегі бригадаларды қажетті техникалық, технологиялық және басқа 3. Өндірістің технологиялық режимдерінің өзгеруіне және түзетілуіне байланысты техникалық құжаттамаға өзгерістер енгізу 4. Жер қойнауы учаскесінде игеруді жүргізу, жайластыру объектілерін жобалау және салу құқығына рұқсат беру құжаттарын уақтылы ресімдеу үшін материалдар дайындау 5. Материалдарды ұтымды пайдалануды қамтамасыз ету 6. Бекітілген регламент бойынша ауысымды (вахтаны) қабылдау және тапсыру Білімдер: 1. Өндірісті жедел есепке алуды ұйымдастыру 2. Мұнай және газ-мұнай кен орындарын игеруге арналған жобалау және технологиялық құжаттаманы қарау және келісу рәсімі 3. Экономика, өндірісті ұйымдастыру, еңбек және басқару негіздері 4. Еңбек заңнамасының негіздері
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Дағды 3: Қауіпсіз жұмыс ортасын қамтамасыз ету	Машықтар: 1. Мұнай-газ кәсіпшілігі объектілерін паспорттау 2. Пайдалану ұңғымалары бойынша апаттардың есебін жүргізу 3. Қызметкерлерді қауіпсіз жұмыс әдістері мен әдістеріне оқытуды жүзеге асыру 4. Өндірістің тиімділігі мен мәдениетін арттыру, қауіпсіз еңбек жағдайларын жасау, қоршаған ортаны қорғау, материалдарды, отын мен электр энергиясын тұтынудың техникалық негізделген нормаларын әзірлеу жөніндегі іс-шараларды әзірлеуге және енгізуге қатысу 5. Апаттардың себептерін талдауға және олардың алдын алу және жою жөніндегі іс-шараларды әзірлеуге қатысу 6. Белгіленген тәртіппен жұмыс орнында бастапқы нұсқама, қызметкерлермен қайталама, жоспардан тыс нұсқама жүргізу. Білімдер: 1. Мұнай-газ кәсіпшілігі объектілерінде техникалық ақаулардың, апаттардың, шиеленістердің туындау жағдайлары, олардың алдын алу және жою тәсілдері 2. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі ережелері мен нормалары

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Еңбек функциясы 2: Мұнайды игеру және алу процестерін реттеу	Дағды 1: Іс-шараларға қатысу	Машықтар:	
		1. Геологиялық-техникалық іс-шараларды әзірлеуге қатысу 2. Пайдалану ұңғымалары мен басқа да өндірістік объектілер жұмысының технологиялық режимдерін жасауға қатысу 3. Мұнай мен газ өндірудің ағымдағы және перспективалық жоспарларын әзірлеуге қатысу 4. Күзгі-қысқы кезеңде өндірістік объектілерді жұмысқа дайындау жөніндегі іс-шараларды жасауға қатысу 5. Шикізат ресурстарын барынша қосымша алуға қол жеткізу жөнінде шаралар қабылдау	
		Білімдер:	
	1. Мұнай және газ өндіру саласындағы озық тәжірибе 2. Мұнай-газ өнеркәсібіне қызмет көрсететін бөлімшелердің мамандануы 3. Мұнай және газ кен орындарының технологиялық көрсеткіштерін болжау әдістері 4. Ұңғымаларды игеру, зерттеу процестерін жобалау және реттеу әдістері 5. Ұңғымалардың өнімін алуға және дайындауға арналған техникалық құрылғылар, аппараттар мен құралдар 6. Мұнай, газ және газ конденсаты кен орындарын игеру және пайдалану технологиясы 7. Кен орындарын игеруге жобалық, технологиялық құжаттаманы жасау қағидалары		
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Көшбасшылық қасиеттер Жүйелік және аналитикалық ойлау Стресске төзімділік, жауапкершілік Теориялық және практикалық білімді қолдана отырып, кәсіби мәселелерді өз бетімен шешу Еңбекті ұтымды ұйымдастыру		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Бас технолог	
	7	Бас инженер	
15. Кәсіптің карточкасы «Учаске бастығы (кен қазу өнеркәсібі)»:			
Топтың коды:	1322-0		
Қызмет атауының коды:	1322-0-070		
Кәсіптің атауы:	Учаске бастығы (кен қазу өнеркәсібі)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Өндірістік және өңдеу салалары	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	Мұнай және газ өндіру жөніндегі суперинтендант Кәсіпшіліктегі өндіру учаскесінің бастығы	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Учаскеде мұнай мен газ өндіруді қамтамасыз ету	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Мұнай және газ өндіру бойынша учаскенің жұмысын ұйымдастыру және үйлестіру 2. Мұнай және газ өндіру учаскесінің тиімді тұрақты және үздіксіз жұмысын қамтамасыз ету 3. Мұнай және газ өндіру учаскесіне басшылық ету
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Мұнай және газ өндіру бойынша учаскенің жұмысын ұйымдастыру және үйлестіру		

Дағды 1: Мұнай және газ өндіру учаскесінің өндірістік- шаруашылық қызметін ұйымдастыруды, барлық құрылымдық бөлімшелердің, цехтар мен өндірістік бірліктердің өзара іс-қимылын жүзеге асырады	Машықтар: 1. Мұнай және газ өндіру учаскесінде тауарлық-материалдық құндылықтардың, жабдықтардың, аспаптардың қажеттілігін қалыптастыруды және негіздеуді қамтамасыз етеді 2. Қоршаған ортаны қорғау туралы заңнаманың талаптарын сақтай отырып, өндірістік резервтерді ұтымды пайдалану және ресурстардың барлық түрлерін үнемді жұмсау жөніндегі мәселелерді шешеді 3. Мұнай және газ өндіру учаскесінде өнеркәсіптік қауіпсіздік талаптарын сақтау жөніндегі жұмысты ұйымдастырады 4. Басшылықтың экономикалық және әкімшілік әдістерінің дұрыс үйлесуін, өндірістің тиімділігін арттыруды, әрбір қызметкердің өзіне тапсырылған іс үшін жауапкершілігін және бүкіл ұжым жұмысының нәтижелерін қамтамасыз етеді 5. Жөндеу-құрылыс жұмыстарын, олардың орындалу мерзімдерін жоспарлауды ұйымдастырады 6. Ұңғымалар бойынша өндірілген мұнай мен газды топтық өлшеу қондырғысының, шығын өлшегіштердің және ұңғымалар пайдаланған уақыт пен судың пайыздық құрамын ескере отырып, басқа да өлшеу құрылғыларының көмегімен сұйықтық бойынша ұңғымалардың дебитін өлшеу деректері негізінде жедел есепке алуды қамтамасыз етеді 7. Мұнай мен газ конденсатының технологиялық ысыраптарын есепке алу тәртібін қамтамасыз етеді 8. Инженерлік және басқару жұмыстарын орындаудың жаңа техникалық және телекоммуникациялық құралдарын енгізу негізінде өндірісті, еңбекті және басқаруды ұйымдастыруды жетілдіру жөнінде шаралар қабылдайды 9. Мұнай және газ кен орындарын пайдалану жөніндегі жұмыстарды жүргізу кезінде еңбек қауіпсіздігі және еңбекті, қоршаған табиғи ортаны қорғау қағидалары мен нормаларының сақталуын, сондай-ақ жұмыс істейтін персоналдың денсаулығын қорғауды жақсарту жөніндегі іс-шаралардың орындалуын қамтамасыз етеді 10. Еңбек заңнамасына сәйкес жұмыс режимін қамтамасыз етеді 11. Мүліктің және негізгі құралдардың сақталуын қамтамасыз ету, сондай-ақ өндірістік қорлардың, еңбек және материалдық құралдардың тиімді пайдаланылуын қамтамасыз ету жөнінде шаралар қабылдайды; 12. Апаттардың, мұнай және газ атқымалары жарылыстарының алдын алу және жою, сондай-ақ өндірісте өрт қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі жұмыстарды ұйымдастырады; 13. Жоғары тұрған басшылыққа белгіленген есептілікті уақтылы ұсынуды қамтамасыз етеді; 14. Қызметкерлердің еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, қоршаған ортаны қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі қағидалары мен нормаларын, ішкі еңбек тәртібі қағидаларын сақтауын қамтамасыз етеді.
--	---

		Білімдер: 1. Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексі, Қазақстан Республикасының Еңбек кодексі, «Жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы» Қазақстан Республикасының Кодексі, «Азаматтық қорғау туралы» Қазақстан Республикасының Заңы 2. Отын-энергетика кешенін, оның ішінде мұнай-газ өндіру саласын дамытуды регламенттейтін Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік құқықтық актілері, жабдықтар мен құрылыстарды апатсыз және қауіпсіз пайдалану жөніндегі әдістемелік, нормативтік және басқа да басшылық материалдар 3. Саланың техникалық және экономикалық даму келешегі 4. Өндірісті басқару әдістері, технологиясы және ұйымдастыру 5. Технологиялық процестің қауіпсіз жүргізілуін қамтамасыз ету және жұмыс істейтіндердің денесін қорғау жөніндегі негізгі іс-шаралар 6. Мұнай-газ өндіруші ұйымның мамандануы мен құрылымының ерекшеліктері 7. Есепке алу және қаржылық талдау негіздері, ұйымның өндірістік қуаттары мен кадрлық ресурстары 8. Салық заңнамасының негіздері 9. Ұйымның өндірістік-шаруашылық және қаржы-экономикалық қызметінің бизнес-жоспарларын жасау және келісу тәртібі 10. Өндірісті басқару мен басқарудың заманауи әдістері 11. Ғылым мен техниканың жетістіктері, мұнай-газ өндіру саласындағы озық отандық және шетелдік тәжірибе 12. Сауда-саттықты (тендерлерді) өткізу, келісімшарттарды (шарттарды) жасасу және орындау тәртібі 13. Жоспарлау, статистика, менеджмент, маркетинг, психология негіздері 14. Іскерлік қарым-қатынас және келіссөздер жүргізу этикасы 15. Ұйымдастыру және есептеу техникасын пайдалану мүмкіндіктері 16. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі және қоршаған ортаны қорғау ережелері мен нормалары
Еңбек функциясы 2: Мұнай және газ өндіру учаскесінің тиімді тұрақты және үздіксіз жұмысын қамтамасыз ету	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-

	Дағды 1: Учаскенің үздіксіз жұмысын қамтамасыз ету	Машықтар: 5. Қондырғының жұмыс көрсеткіштерін мониторингілеу мақсатында технологиялық сұйықтықтардың дәл және қауіпсіз сынамаларын алуды қамтамасыз ету 6. Шығарындылардың деңгейлері мен жыл сайынғы көлемін болжауды қоса алғанда, кейінгі нормативтік экологиялық рұқсаттарды алу үшін қажетті техникалық негіздеу процесін дайындау кезінде қажетті сұратылған ақпаратты басшылыққа алу және ұсыну. 7. Ақауларды жою және технологиялық объектілерді пайдалануды қамтамасыз ету мақсатында ҚР қолданыстағы заңнамасына және газ өндіру мен қайта өңдеу технологиясының қазіргі заманғы нормаларына сәйкес ұсынымдарды дайындау кезіндегі іс-қимылдарды үйлестіру. 8. ШРШ/ШРТ/ППГ үшін тиісті есептерді дайындау бөлігінде кен орнын пайдалану үшін қажетті, мысалы, күйдіруге және қоршаған ортаға эмиссияларға рұқсат алу үшін рұқсат құжаттарын алуды қамтамасыз ету. 9. Барлық негізгі өндірістік көрсеткіштерді анықтауды және оларды әр жобаның және модификация бойынша әр жұмыстың тиісті кезеңдерінде қолдануды қамтамасыз ету үшін өндірістік жоспарлау барысында әрекеттерді үйлестіру. 10. Технологиялық жабдықтың сенімділігі мен пайдалану коэффициентін арттыруға бағытталған және технологиялық процесті одан әрі жақсартуға және оңтайландыруға бағытталған модификациялар бойынша ұсыныстар дайындау жөніндегі іс-қимылдарды үйлестіру. 11. Химиялық реагенттердің, шығын материалдарының және т. б. деңгейін/қорын тексеру және қорларды қажетті деңгейге дейін толықтыруды қамтамасыз ету. 12. Учаске операторының химиялық реагенттердің қажетті жоспарланған көлемде айдалуын қамтамасыз етуі. Білімдер: 1. ҚР заңнамалық және басқа да нормативтік қаулылары, өндірістік жоспарлау және өндірістік басқару, сондай-ақ кен орнын пайдалану жөніндегі техникалық материалдар. 2. Компанияның еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы саласындағы ережелері мен нормалары. Дағдыны тану мүмкіндігі: -
Еңбек функциясы 3: Мұнай және газ өндіру учаскесіне басшылық ету		

Дағды 1: Объектілерден келіп түсетін мәліметтерді ескере отырып, өндірістік тұтастықты, технологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету, сондай-ақ өндірісті оңтайландырудың жоғары деңгейіне қол жеткізу үшін үздіксіз жетілдіру	Машықтар: 1. Персоналға, қоршаған ортаға, қондырғыға немесе өндіріске қауіп төндіретін ықтимал қауіпті факторларды немесе оқиғаларды анықтау; түзету шараларын дереу қабылдау және оқиғалар туралы хабардар ету. 2. Ұңғымаларға, технологиялық қондырғыларға және инженерлік желілерге арналған учаскеде тексеру/ізвестіру жүргізу; ықтимал ауытқуларды анықтау, түзету және хабарлау. 3. Бекітілген учаскеде техникалық қызмет көрсету бойынша барлық жұмыстарды жүргізуге рұқсат-нарядтарға, жұмыс орнындағы тәуекелдерді бағалау рәсіміне және тәуекел картасының көмегімен жұмыс орнындағы нұсқаулыққа сәйкес тексеру 4. Жұмыс жүргізуді бастауға және жұмыс барысында рұқсат беру алдында жұмыс орындарының қауіпсіздігін және тексерілуін қамтамасыз ету. 5. Орталық диспетчерлік бөлме мен теңіз кешеніндегі учаске супервайзерінің (өндірістік операциялар) нұсқауларына сәйкес пайдалануға беру, тоқтату және апаттық жағдай кезінде қажетті іс-шараларды орындау. 6. Ғылыми талдау жүргізу және технологиялық процестердің жұмыс режиміндегі бұзушылықтар мен істен шығуларды жою, өндірістік проблемалардың негізгі себептерін анықтау бойынша инженер-технологтар тобын басқару. 7. Қабаттың параметрлерін бақылау кестесін сақтай отырып, өндірудің оңтайлы деңгейін қамтамасыз ету, ұңғымалар мен кен орнының өндірістік объектілерінің тоқтап қалуын қысқарту, өндірістік қауіпсіздікті сақтай отырып, өндіру тұрғысынан жоспарлардың оңтайлы кестесін жүзеге асыру және дайындау бойынша KUAT тобын басқару. 8. Кен орнының барлық объектілерінде есептік параметрлердің сақталуын бақылауды жүзеге асыру. 9. Кен орнының технологиялық объектілерінде химреагенттерді айдаудың оңтайлы пайдаланылуын және химиялық заттарды жеткізуге арналған келісімшарттың орындалуын бақылауды жүзеге асыру. 10. Кен орны объектілерінде технологиялық жабдықтар жұмысының тиімділігіне мониторинг жүргізу, тиімділікті арттыру және энергия үнемдеу бойынша ұсынымдар әзірлеу және енгізу. 11. Өндіруді оңтайландыру менеджерінің бекітілген бұйрығына сәйкес жүктелген міндеттерге сәйкес кен орны объектілеріндегі өзгерістерді басқару жүйесіне техникалық сараптама жүргізу және жауапты болу. 12. Жоспарлы/жоспардан тыс жөндеу жұмыстарына және кешенді техникалық қызмет көрсетуге байланысты өндіру деңгейін оңтайлы таңдау үшін тәуліктік, үш күндік, апталық, айлық, тоқсандық, жартыжылдық жоспарларды жасау кезіндегі іс-қимылды бақылау. 13. Технологиялық объектілерде кәсіпшілік сынақтар жүргізу бағдарламаларын әзірлеу және өндіруді оңтайландыру бөліміне қатысты олардың енгізілуіне бақылауды жүзеге асыру. 14. Өндірістік операцияларға қатысты қажетті есептер мен құжаттамаларды жасау, толтыру және ұсыну.
---	---

		Білімдер:
		1. Талдамалық зерттеулер, ғылыми талдау және тергеу жүргізу тәжірибесі. 2. Объектілердің өніміне қойылатын техникалық сипаттамалар мен талаптар, өндірістік технология және өндірістік регламенттер. 3. Компанияда техникалық, экономикалық және өндірістік жоспарларды құру. 4. Өндірістік бағдарламаларды әзірлеу және өнім шығаруды жоспарлау ережелері. 5. Кәсіпшілікті басқарудың озық жергілікті және халықаралық тәжірибесі. 6. Өндіріс барысын жедел есепке алу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Көшбасшылық қасиеттер Жүйелік және аналитикалық ойлау Стресске төзімділік, жауапкершілік Теориялық және практикалық білімді қолдана отырып, кәсіби мәселелерді өз бетімен шешу Еңбекті ұтымды ұйымдастыру	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Мұнай және газ өндіру учаскесінің бастығы

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

16. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Энергетика министрлігі

Орындаушы:

Т, ,

17. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

«Қазақ мұнай және газ институты» АҚ

Жоба жетекшісі:

Баймаганбетова Г.К.

Орындаушылар:

Ертлиев А.М., +7 (717) 255 09 79, Almaty.info@king.kz

«Мұнай және газ ақпараттық талдау орталығы» АҚ

Жоба жетекшісі:

Маркенов С.С.

Орындаушылар:

Есжанова М, +7 (717) 257 70 47, yeszhanova_m@iacng.kz

18. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес:

19. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: -

20. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: -

21. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: версия 2, 2022 ж.

22. Болжалды қайта қарау күні: 31.12.2025 ж.